

Elfizetési árak helyben és vidéken:
 Egy évre - - - - - 12 korona
 Félévre - - - - - 6 korona
 Negyedévre - - - - - 3 korona
 Egyes szám ára - - - - - 12 fillér.
 Megjelenik vasárnap és csütörtök reggel.

HATÁRŐR

február 25. csütörtök
 Szerkesztőség és kiadóhivatal
 Ujvidék, Petöfi-utca 47. szám.,
 ahová a lap szellemi és anyagi részét
 illető közlemények intézendők.
 Ilyen közleményeket és megkereséseket
 lapunk nyomdája is elfogad.

AZ ORSZÁGOS FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT DÉLVIDÉKI HIVATALOS LAPJA

Lapvezér: Teleki Arvéd gróf.

Az akna.

Irta: Gothard Sándor orsz. képviselő.

Mikor Deák Ferenc 1867-ben a kiegyezést megcsinálta, valószínűleg a nagy természet háztartásának törvényeiből a szimbiózis, együttélés törvénye lebegett a haza bölöse szeméi előtt. Ezen természet törvény szerint két különböző faj egyedei egyesülnek azért, hogy a létért való küzdelem nagy harcában egymással szövetkezve, közösen, egyenlő erővel inkább megküzdhessenek a létezésüket fenyegető erőkköl és ellenállásokkal, mintha életüket teljesen önállóan és egyedül folytatnák. Ez a természeti jelenség a szimbiózis, melynek jellegzetes jellemvonása az, hogy a benne élő és szövetkezett két egyén együtt él, közösen él, a nélkül, hogy fajilag össze tartoznók és a nélkül, hogy közös életfentartási törekvésben egymásnak kárára volna.

1867 óta sajnos 32 évi szomorú tapasztalat megmutatta, hogy az a viszony, melyet mi Ausztriával fentartunk, nem szimbiózis, nem együttélés, hanem kifejezetten a természet világából vett másik törvénynek képmása, az élőködés, parazitizmus. Az élőködés természet törvénye szerint az egyik faj rá van telepődve a másikra és annak rovására él, fejlődik és erősödik. A szenvedő alanyt ebben a kellemetlen viszonyban gazda egyének, a ráragadt és gazda rovására élőködő, fejlődő fajt parazitának nevezik. És a természet törvénye az, hogy a parazita soha nem válik a gazdaalany előnyére, hanem mindig annak kárára, lassu kiélésére vezet. És a gazdaalany bármely lassan, bármely észrevétlenül napról-napra gyengül, sorvad, míg végül, ha élőködőjétől nem menekülhet, akkor elpusztul bele.

Éppen ezért künn a szabad természetben minden parazitát tartó gazdaalany igyekszik rettenetes vendégétől, a parazitától menekülni és a létfontosság természetösztöne alapján, a létérti küzdelemben mindent elkövet, hogy parazitájától szabaduljon. És e törvény alól a földteke háztartásának életében nincs kivétel.

A monarchia, mint ilyen államközösség, a külállamokkal szemben védvamos politikát folytat, tehát iparát, közgazdasági életét vámsorompókkal

védelmezi. Ellenben a két állam egymás között szabad kereskedelmi politikát folytat, vagyis a két önálló államot egymás között vámkorlátok nem határolják, tehát szabad kereskedelmi politika gyakorlati alapján állanak. Ez a szerencsétlen helyzet öli meg közgazdaságilag az iparilag fejletlenebb és gyengébb államot. Természetes, ha én, mint a közgazdasági élet egyede, a nagy világgal szemben el vagyok zárva vámsorompókkal és nem élvezhetem a világipar óriás versenyének és olesóbbító folyamatának előnyeit kifelé, mert hiszen a legműveltebb világ pompás és olesó iparcikkeitől és azok olesó bevásárolhatóságától vámsorompók választanak el, akkor én drágáért vásárolok. Ellenben rám van szabadítva egy vellelem egy asztalról élő ország, mely ország ipara gazdagabb, erősebb, mint az enyém, akkor én kifelé elestem a szabad kereskedelem hatalmas világversenye által nyújtott előnyöktől. Ellenben befelé bele estem a szabadkereskedelem farkasvermébe, mert a nálamnál hatalmasabb erejű iparral bíró és hasonlíthatlanul tőkeerősebb ország agyonnyom a maga szabadkereskedelmével, melyet vámsorompó nélkül gyakorol és agyonnyom tőkegazdaságával is, ahogy agyonnyomja az uzsorás az adóst; mely viszonyban a tőke nem áldás többé és a pénz nem hatalom, hanem egyszerű szivattyu, mely kamat alakjában szívja fel vérünket és természetes életnedvünk minden keringő folyadékát.

E szerencsétlen viszony folytán, melyet az 1867 teremtett meg, mi gyarmatállam lettünk, a társ-Ausztria nyomorult gyarmata. De még milyen gyarmat! Angliának, Németországnak, Franciaországnak stb. a maguk gyarmatai milliárdokat emésztenek meg, mert fen kell miattuk tartani legalább is a velük való forgalom, kereskedelem és közlekedés eszközeit és ezeket az eszközöket megfelelő hajóhadakkal őrizni is kell. Nálunk a mi gyarmat-viszonyunkban ez a teher nincsen, mi magunk tartjuk fenn közlekedésünknek, e lecsapoló szivattyuknak összes terheit, költségeit. Fizetjük közlekedési eszközeink és forgalmi eszközeink összes megteremtési és fentartási költségeit, vasutat, postát, közutakat stb., hogy azokon az idegen iparúru, mely a mi iparunk vesztére tör, ránk nézve ingyen,

a mi költségünkre és terhünkre beszélhasson a konzum területre. Mi a saját terhünkre és költségünkre vagyunk Ausztria gyarmatállama és ebben a szerencsétlen helyzetben a világ egyik más állama sincsen.

Az erősebb iparu Ausztria mellett a mi iparunk nem fejlődhetik, hanem igen természetesen a két állam közt fenálló szabadkereskedelem folytán Ausztria ipartermékeinek behozatala a népesség szaporodásával és igényeinek növekedésével évről-évre nagyobb lesz, mi pedig milliárdot meghaladó, idegenbe kifizetett tőkével leszünk progresszive szegényebbek. Ez a viszony kifejezetten élőködés, hol a szenvedő gazda mi vagyunk. Természetes, hogy e szerencsétlen viszonyon csak az segíthet, ha a parazitát lerázhatjuk nyakunkról és attól menekülni igyekszünk. Ennek csak egy módja van: az önálló gazdasági berendezkedés. Még pedig önálló bank és a vámsorompó. Természetes, amint mi gazdasági életünk önállóságához jutunk, a természetes fejlődés óriási fellendülésében oly arányban, amint mi gyorsan és rohamlépéssel fogunk erősödni, éppen olyan mértékben, ahogy mi fejlődünk, fog visszafejldni, gyengülni Ausztria, mint ahogy visszaesik a bőséges emlőtől elválasztott pufók csecsemő. És ez az, ami Ausztriának fáj és ezért nem akarja megadni soha sem a mi fejlődésünk eszközeit, a mi gazdasági és politikai függetlenségünket. Ezt előbb-utóbb úgy kell kivívni, kiküzdeni, mert az ölnkbe hullani nem fog soha.

A tételes törvény adta kezünkbe a fegyvert, hogy a bankközösségből 1911. évben szabadulhatunk. A vámközösségtől pedig 1917-ben menekülhetünk csak. A magyar nemzet közgazdasági életének évezredes történelmében világraszóló két forduló pont ez. Mentül közelebb jutunk hozzá, Ausztria annál nagyobb erővel, erőszakkal és cselvetéssel fog ellene küzdeni.

És mi most a nagy küzdelem első élethálál harcánál veszünk össze magunk között. Mély fájdalommal tölthet el minden magyart, hogy a bankközösség megszerzésénél a 67-es pártok nincsenek velünk! Egységes erővel könnyebben kiküzdhetnők a nemzeti bankot. De hogy éppen most dobnak be tűzesóvát mely a koalícióba lépett pártok erejé szétrombolja, az nem csak könnyelmű de lelkiismeretlen és hazafiatlan dolog

BOGDÁNY

ÉS TÁRSA

UJVIDÉK,
 Tökölly Imre-utca 11. sz.

Központi fűtés, szellőztetés, vízvezeték, csatornázás és világítás berendező vállalat. Telefon 219.

Főtelep: Budapest, VI. Dálnok-utca 12. Telefon (Interurban) 988.

A tavaszi idény **nőikelműjodonságainak** szakszerű, színek, minták és csoportok szerint való bemutatása **f. évi február 20-án** veszi kezdetét, amely célból a cég összes — számszerint 17. — kirakatjai női szövetekre lesznek átalakítva. Amidőn bátor vagyok az érdeklődő hölgyközönség figyelmét erre a maga nemében páratlan kiállításra felhívni, kérem beálló szükségleténél a cég elismert jó izléséről és versenyképességéről személyes meggyőződést szerezni.

KRÓN KÁROLY FIA Ujvidéken.

vagy akna, mely pokoli ravaszsággal van odavetve a szegény nemzet alá. Én úgy látom: akna. A mérhetetlen óceánok leghatalmasabb Leviathánját, a Petropawlowzk admirál-hajót pozdorjává törte egy 80 kg-mos akna. Pedig ennek a vaskolosszusnak bordája valamivel erősebb volt, mint a magát már-már túlélt koalíció roskadozó, összetartó abroncsai. A baj, amely a komolyabb robbanással előállhat, kiszámíthatatlan nagy lehet.

Veszedeelmes akna felett jár politikai gályánk!

Tehát mindenki résen legyen.

Az ujvidéki szerbek.

Maniu, a magyar képviselőháznak román nemzetiségi képviselője a múlt napokban hitvány merényletet követett el a magyar állameszme ellen. Immár a második eset, — az első Vajda-Vojvoda Sándor követte el, — amikor magyar képviselő ilyen gaztetre vetemedett. De kihívó tette nem maradt visszhang nélkül. És ami a legörvendetesebb: a képviselőház és a közvélemény a felháborító merénylet felett nem tért sietve napirendre. Napokig leckéztették a népámitó mócot és erős, erélyes, megérdemelt visszautasítás volt minden oldalról a válasz.

Mit is mondott Maniu? Nekik nem kell a magyar vezényszó, ők nem engedik a hadsereg egységét megbontani.

Amikor ezek felett elgondolkodunk, eszünkbe jutnak és szemünk előtt felválnak a nemzeti ellentállás szép napjai, megjelennek előttünk az *ujvidéki* események emlékei.

Ujvidék a szerbek kis Athénje. Ujvidék jó egyharmadát szerbek lakják. Itt van a hazai szerbség színe-java, értelmisége, vezetősége. És amikor az ujvidéki függetlenségi párt, élén akkori vezérével, Balla Aladár dr. akkori városi főügyészszel és Balla Árpáddal, minden hazafias ügy lelkes előharcosával, szembeszállva a darabant kormány alkotmány- és törvényellenes intézkedéseivel, a nemzeti ügyért élet-halál harcot folytatott, — akkor az ujvidéki szerbség: élén Tomics Jásával, a szerbek európai műveltségű vezérével, bizony ott volt a harc porondján: legelül.

Sohasem fogom elfelejteni az 1906. évi tavaszi eseményeit. Ujvidék közgyűlési terméből *nemzetiségek* ajkáról kuruc beszédek hangzottak el, amelyek az egész ország hazafiasan gondolkodó nemzetiségeit a nemzeti jogokért harcolók táborába terelték.

Tomics Jása olyan hazafias beszédet mondott, hogy a függetlenségi párt bármelyik vezető tagja elmondhatta volna. Sikra szállt a nemzeti jogokért, az alkotmánybiztosítókért, a magyar vezényszóért. Azért a magyar vezényszóért, amelybe Maniu sáros csizmáját akarta törölni. Ország-világnak hirdette, hogy elég volt Bécs ámitásaiból, őket Bécs és a kamarilla bizony többé be nem csapják.

A nemzetiségek Béccsel soha többé együtt nem haladhatnak.

És mit mondott Maniu? Felkínálkozott ez a hitvány oláh Bécsnek. Tudtára adta Bécsnek, hogy ha újra jönne az elnyomatás, a szenvedés és nyomor korszaka, a havasi mócok hazáruói, demagógjai mindenre kaphatók.

Jó lesz párhuzamosan Maniu hazáruolásával — vele szembeállítani a nagy szerb radikális párt hazafiaságát. Tudja meg belőle Bécs, hogy a Vajda-Vojvoda Maniu — és az a pár gazember oláh *nem* képviselik Magyarországot nemzetiségeit, ők csak a mesterségesen elbitított oláhság népcsaló vezetői.

A nagy szerbség a magyarok mellett van és lesz mindig.

Csak független, szabad és megelégedett országban fejlődhetnek a nemzetiségek is.

Csak ha erős magyarság fogja lakni ezt az országot, gondolhatnak a nemzetiségek izmosodásra.

De amíg bennünket is Bécsből dirigálnak, addig ők sem erősödhetnek. Velünk karöltve igen.

Ez a különbség a hazáruó mócok és a hazafias szerbek közt. — pi.

HIREK.

Az állandó hid. Az új, állandó dunai hid nagy fontosságát, tervbe vett építésének előmunkálatai kapcsán csak a múlt számban méltattuk vezető helyen s ma már újabb, az egész város közönségét megörvendeztető hírről számolhatunk be, mely egyuttal a hidépítési munkálatok tényleges megkezdését jelenti. Ugyanis *Kossuth* Ferenc kereskedelemügyi miniszter e hó 17-én k. rendeletével f. é. március 11-re elrendelte a hid közigazgatási bejárást s ennek vezetésével Szántó Albert min. osztálytanácsost bízta meg. A minisztérium által e bejárási bizottságban való részvételre, illetőleg a tárgyalásra kiküldöttjeik kirendelésére fel lettek szólítva: a pénzügyminisztérium vezetésével megbízott miniszterelnök, a cs. és kir. közös hadügyminiszter, a földmívelésügyi miniszter, a horvát bán — utóbbi külön arra is felkérte, hogy az érdekelte vármegyei hatóság és Pétervárad város kiküldöttjei a bejárásnál jelen legyenek — a m. kir. vasúti és hajózási főfelügyelőség, B. Bodrog vmegye közönsége, a zombori m. kir. államépítészeti hivatal, a magyar folyam- és tengerhajózási rgt. és a Dunagőzhajózási társaság. — Az állandó hiddal kapcsolatosan más nap, március 12-én a hidsáncok ügye fog tárgyalatni.

Kitüntetés. A király *Popovics* Vazul Istvánnak, a Tökölyanum igazgatójának a közügyek terén szerzett érdemei elismerésül a m. kir. udvari tanácsosi címet adományozta.

Elismerés. Dr. Marczekovich Imre vár. főjegyző 46 k. 10 f. gyűjtött a vakok gyámoltására s ezért a vakokat gyámoltó országgyűlési bizottság leiratot intézett velesztett főjegyzőhöz, amelyben nemes támogatásáért úgy az egyet vezetésének, mint vak gyámoltójainak mély háláját s igaz köszönetet fejezi ki.

Március 15. Az „Ujvidéki Dalárda“ f. év március 14-én (vasárnap) este 8 órakor a Mayer szálloda Vigadótermében nagyszabású hazafias ünnepélyt rendez. A műsor hazafias férfikarok, szavaltatok, melodráma és 2 alkalmi szindarabból áll. Belépti-jegy földszintre 80 fill., karzatra 50 fill. Előadás után tánc.

Nagy katonahangverseny. Vasárnap, e hó 28-án a Mayer Nagyszálló helyiségeiben a pétervárad. cs. és kir. 70-ik gy. e. teljes zenekara Csermák József karnagy vezetésével az ezidei első nagy katonai hangversenyét rendez, melyre előre is felhívjuk zenekedvelő közönségünk figyelmét.

Népszerű felolvasás. Vasárnap szépségszámú közönség előtt, amelynek jó része városunk intelligens hölgyeiből került ki, tartotta Brezovszky Nándor dr. kórházi sebész-főorvos a D.M.K.E.-ben előadását „A gyermek“ címén. Minden tekintetben ügyesen állította össze azokat az elveket, amelyek szerint a gyermekeket nevelni kell. A gyermek nevelése manap azért van olyannyira elhibázva, mivel a legtöbb anya tapasztalat nélkül, rábeszélésekre és ferde tanokra hallgatva nem nyújtja a gyermeknek azt, amit a józan ész és az egészség megkövetel, hogy a gyermeknek nyujtsuk. Böven foglalkozott a csecsemő neveléséről, a szoba berendezéséről, a test edzéséről és megemlítette hogy a testgyakorlás sportját nemcsak a fiuknak, hanem a lányoknak is kell űzniök. Kifejtette azokat a hibás eljárásmodokat is, amelyek a test fejlődését magakadályozzák és a gyermeket rossz szokások rabjaivá teszik. Gondos tanulmányát sürű tetszésnyilvánítások fogadták. — Vasárnap, február 28-án d. u. 5 órakor dr. Zoltán Sándor tszéki bíró felolvasása van tárgysorozaton ezen a címen: A halálbüntetés, március 7-én pedig Dr. Piukovich Sándor főgimn. tanár tart előadást a balkáni népköltészetéről.

Min. jóváhagyás. Az új közkórház és a limán csatornázásának a mérnöki hivatal által készített terveit a földmívelésügyi minisztérium, illetve ennek orsz. vízépítési igazgatóságának közegészségi osztálya felülbírálta s azokat kisebb módosítások mellett, a kivétel alapjául elfogadta. A tervekkel együtt az erre vonatkozó közgyűlési határozat kormányhatósági jóváhagyás végett a belügyminiszterhez felküldött.

A munka jutalma. A kereskedelemügyi miniszter 100 kor jutalommal és diszoklevéllel tüntette ki Kassovitz Adolfot, az ujvidéki szappangár alkalmazottját, aki 35 év óta áll ezen — jelenleg részvénytársaság, korábban Juba-féle — szappangár szolgálatában. A jutalom és oklevél átadása e hó 21-én a város-háza kis tanácstermében, ünnepélyesen ment végbe s ez aktusnál nemcsak az ipartestület vezetősége, Witz Ferenc elnökkel az élén, de nagyszámú közönség, Dr. Demetrovits Vladimir polgármester és Perjessy László szegedi kamarai titkár vettek részt. Witz Ferenc rövid megnyitó beszéde után Perjessy kamarai titkár méltatta a kitüntetés jelentőségét, egyben az ipartestületet s ennek tagjait a szegedi ipar- és kereskedelmi kamara mindenkor támogatásáról biztosította. Dr. Demetrovits polgármester örömeinek adva kifejezést, hogy a kitüntetés egy arra érdemes polgár- és munka-

társunkat ér és a kamarai titkár novemb. kamarai titkárának azon saért, mely az ipartestület élékemelő éljenzéséve.

Halál. 24-én életét polgártársunk adalmi, közeny részt magy. r. hazáruatlan munygyont, de t. bajban sze döntötte s véget vete esltörtök.

Osztó. 25-iki csal Arthur főg. tó országá.

Fars. „Frohsinn“ jában ugy sen sikerül vendég vo farsangnak védnöki ti tötte be. kómikus s lomról tan karnagy t magánszár Mint öröm rég megt történo é jövőben a ra lép.

Társas. volt farsan Olvasókör részt, sok köszöntök Mondottak József, Ba Benő, Re voltak Dr. körü alon Dr. Piuko pezte, am bel iakos

Uj p. főorvos e ben előrt történte u házában tott a köz címzett s rész tulaj dernebbü felszerelv

Fell. én rende 10 k., G Lajos, V borczy L Lőrinc, M Fischer adakozók

A s. által kib. ban az e kezdő nap bennünk

társunkat érte, köszönetet mond a miniszternek és a kamarának, míg Pekló Béla az ipartestület nevében hálás köszönetét fejezi ki a kamarai titkárnak megjelenéséért és a kamarának azon jóindulatú, áldozatkész támogatásáért, melyben Ujvidék iparosainak s magának az ipartestületnek ismételt része volt. A lélekemelő ünnepély Kossuth miniszter lelkes éljenzésével ért véget.

Halálozás. Fuchs Károly vállalkozó e hó 24-én életének 50. évében meghalt. Elhunyt polgártársunk, ki fiatalabb éveiben minden társadalmi, köz- és politikai mozgalomban tevékeny részt vett s német származása dacára magyar hazafias érzületet vallott, ritka, fáradhatlan munkaszeretettel pedig nemcsak vagyont, de tekiutélyt is szerzett, 2 év óta szivbajban szenvedett, mely e hó 22-én ágyba döntötte s két napi kínos szenvedés után véget vetett munkás életének. Temetése ma, csütörtök d. u. 1/2 5 órakor történik.

Csütörtöki kaszinó esték. A február 25-iki családi estély megüjtője: dr. Benisch Arthur főgimn. tanár ur felolvasása: „Az esztendő országából“ (utirajz).

Farsang-vasárnapján, e hó 21-én a „Frohsinn“ dalegyesület Mayor nagy vigadójában egy erkölcsileg, mint anyagilag fényesen sikerült dalestélyt rendezett, a hol annyi vendég volt jelen, hogy ez az estély az ideai farsangnak leglátogatottabb estélye volt. A védnöki tisztet Grossinger Jánosné urnó töltötte be. A változatos műsor egytől-egyig kómikus számai kitűnő előadásról és szorgalomról tanuskodnak. A karokat Gutschow Adolf karnagy tanította be és vezette lygesen, a magánszámok zongorakiséretét is ő látta el. Mint örömmel értesülünk, az egyesület nemrég megtartott közgyűlése a magyarul is történő éneklést már elfogadta s a közeli jövőben a lassu de biztos magyarosodás útjára lép.

Társas vacsora. Sikertelt társas vacsora volt farsang hétfőn este a kültéri katolikus Olvasókörben, amelyen mintegy 80-an vettek részt, sokan az intelligencia köréből is. Felköszöntőkben természetesen nem volt hiány. Mondottak ilyeneket Geiszler József, Gály József, Balla Árpád, Dr. Kálmán Mihály, Varga Benő, Resch Miklós, de különösen találóak voltak Dr. Piukovich Sándor főgimn. tanár köri alelnök szellemes felszólalásai. Általában Dr. Piukovich tanár élénk óváció tárgyát képezte, ami a polgárság, főképp az első negyedbeli lakosság meleg rokonszenvét bizonyítja.

Uj patika. Dr. Ofner Mór vár. titzi főorvos e hó 23-án tartotta meg a törvényben előirt hivatalos vizsgálatot, melynek megtörténte után Dr. Kassovits Ármán Erzsébet-téri házában megnyílt hatodik gyógyszer-tár átadott a közhasználatnak. „A magyar koronához“ címzett s Kűchler Béla verscei gyógyszer-rész tulajdonát képező gyógyszer-tár a legmodernebbül, elegáns csinnal van berendezve s felszerelve.

Felülízetés. A beltéri kath. körnek 17-én rendezett teaestélyén felülízettek: Ottó M. 10 k., Grossinger János 6 kor., Dr. Szlezák Lajos, Wagner Mihály és fia 5—5 kor., Kuborczy Mihály 3 kor., Paquor József, Stadler Lőrinc, Menrath József, Birly József 2—2 kor., Fischer József 50 f. Fogadják a nemesleklü adakozók ez uton is a körnek igaz köszönetét.

A sorozás elhalasztva. A városi tanács által kibocsátott hirdetés szerint városunkban az évi fősorozás március hó 1. és következő napján lett volna mngtartva. Mint most bennünket a városi tanács értesít és ez uton

is közli az érdekeltekkel, a sorozás bizonytalan időre elhalasztott és annak újabb határnapja annak idején fog újból közhírre tétetni.

Az Ujvidéki keresztény szociális egyesületnek jan. 31-i multságán felülízettek: Dr. Balla Aaladár főispán, 5 k., Dr. Ámon Pal 10 k., Ujvidéki Takarékpénztár 20 k., főt. Budanovich Lajos 21 k., főt. Fáth Ferenc 15 k., főt. Bazsy Viktor 10 k., Központi hitelintézet r. t. 10 k., I-ső Ujvidéki magy. előlegzési egyesület, Dungserszky Lázár, Matkovits Rókus 6—6 k., A Pesti magy. ker. bank ujvidéki fiókja, Szerb Köles. seg. tak. egyesület, Brunner Ede, Ujvidéki Zsófia gőzmalom, Schubert Rudolf, Kauska József, Szirmai, Lövvölde, Weiher Miksa, Krevésits István 5—5 kor., Frohsinn, Technikus egyesület, Tikmayer Antal, Hodoványi Andor 4—4 k., Dietzgen Imre, Dr. Horváth Géza, Ipar és ker. tak. pénztár r. t., Ujvidéki Népbank mint sz. Menrath József, Bernold Lipót 3—3 k., Reich Berta, Skuteczky Emil, Szűcs Nándor, Czoczek Nándor, Linarits Vilmos, Idei Illés, Drach Máté, Spiller Lőrinc Dr. Duha Dávid, Dr. Adamovich István, Özv. Neupauer Györgyné és fia, Wagner testvérek, Szerb Matica, Königstättler testvérek, Ziegler Ferenc, Kopolovits József, Farkas Lajos, Balogh István, Krausz Dávid, Dr. Piukovich Sándor, Szencz György, Weith Hermann, Dr. Wagner Károly, Mayor Péter főmolnár 2—2 k., Pletikossits István 1-20 fill., Djurits J., Walentenyi Mihály, Dürbeck József, Obermayer Rezső, Irsay Antal, Merkva Alajos, Vancsik János, Szedlacssek Lajos, Beck Ferenc, Bezzogh János, Drozlik Ferenc, Gógös Árpád, N. N., Peikert Viktor, Fauszt József, Gály József, Münszter Vilmos, Schmidt Rezső festő, Varga Béni, Paunovits Ferenc, Mamuzsich István, Posztpisehl Ferenc, Horváth István, Schirschinger Viktor, Malcsics Maris, Havranek Olga, Spinner Károly, Karch József, Czoczek János, Valenta Ferenc, Stadler Ferenc, Forhancs Ferenc, Raith, Wiletty Vilmos, Lemmler György, Burmann Sándor, Morgenthaler Ferenc, N. N., N. N., Ziegler Oszkár, Kertész Mór, Milovanovits Szvetozár, Rozenberg Ármán, Malcsics Endre, Palits Marijan Ferenc Cizdlik, Weissenbach Frigyes, Dorjót János 1—1 k., Singer József 90 fill., Teschner András 80 fill., Buchmüller Ignác 60 fill., Peikert János 60 fill., Peikert Ferenc 60 fill., Balaton Illés 60 fill., N. N. 60 fill., N. N. 60 fill., Weingertner 60 fill., Apró György 50 fill., Gellért K. 40 fill. Az egyesület vezetősége ez uton is hálás köszönetét fejezi ki a joakaró támogatóinak.

Egy gavallér bank. Az osztrák-magyar bank főtanácsa a mult hét végén elhatározta, hogy az intézet alkalmazottainak előlegeit ez tartozását elengedi.

Fogzás.

Ugyan adjatok a szenvedőnek SCOTT-féle Emulsiót és kímeljétek meg álmatlan éjszákától. A fogak minden fájdalom és belbaj nélkül bujnak elő, fehérek, erősek és egyenesek lesznek.

As Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt — kérjük figyelembe venni.

A gyermek szereti a

SCOTT-féle Emulsiót

és készségesen fogja azt szedni. Az emésztést, ha meg van zavarva, mindenkor helyre állítja és előmozdítja.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér.

3-4 Kapható minden gyógytárban

Mezey Kálmán államsegélye. A Besztercebányán leégett és városunkban nem rég egy hónapon át játszott színtársulat derék igazgatója, a kinek első felsegitése és anyagi támogatása érdekében *Balla Aladár* főispán kezdeményezésére városunk társadalma is kivette a maga méltó részét, a város közönsége pedig 500 koronával járult a segélyezéshez. — főispánunk meleghangú pártoló felterjesztése mellett a vallás és közoktatásügyi miniszterhez is folyamodott felsegitésért. És — mint értesülünk — a miniszter Mezey Kálmán részére a besztercebányai színház leégése által okozott kár figyelembevételével, méltányolva a derék színigazgató azon érdemeit és nehéz helyzetét, melyet a főispáni felterjesztés tudomására hozott, — 4500 kor. rendkívüli segélyt utalványozott.

A tavasz előfutárjai megjelentek: a magkereskedők széjjel küldik árjegyzékeiket. Határoznunk kell, kitől vegyünk, hol kapunk jó árut? Bizalom kérdése ez mindenek fölött, mert a mag külsejéről minőséget megítélni nem lehet, már pedig ha ocsut vetsz, gazt aratsz. — tartja a közmondás. A Mauthner Ödön budapesti udvari magkereskedő cég, mely 35 éves eredménydus fenállása óta minden tekintetben megbízhatónak bizonyult, megadja a választ a főnti kérdésre: a cég áruja külön, helyes művelés mellett biztos siker, mely mindenkinek örömet szerez. Árjegyzéke, melyet kívánatra ingyen és bérmentve küld, kézikönyve a gazdáknak, kertészeknek és a természet minden barátjának.

Halálos végű szöktetés. Mihajlov Szvetisláv gazdag szerb legény és Vljakov Mária a legszebb leány volt Regőcén, akik már két év óta szerelmes viszonyt folytattak, de egymáséi nem lehettek, mivel a legény szülői ellenezték a házasságukat. A leány már belenyugodott, hogy másik legényhez menjen férjhez, ámde Mihajlov ezt megakadályozandó, negyed magával a leányt megszöktette és kocsin egyik rokonához vitte Órszállásra. Rokona azonban nem fogadta be őket s akkor visszahajtottak Regőcére s a falu végén Mihajlov a leánnyal együtt leszállt a kocsirol. Éjfél körül a falu végiek jajveszékő hangokat hallottak, melyek a közuti kuthoz vezettek s Vljakov Mária-tól származtak, akit félig megfagyva húztak ki a kuthól. A leány szerint Mihajlov dobta be a kutba, hogy másé ne legyen, ha az övé nem lehet. A leány felgyógyulásához nincs remény. A 4 szöktető legényt a esendőrök elfogták és Szabadkára szállították a törvényszéki fogházba.

„Hermes“ Kereskedelmi Tudakozóda Ujvidék, II. Rákóczi Ferenc-utca 39. Délmagyarország legmegbízhatóbb hiteltudósító irodája. *Tulajdonos: Böhm Ármán.*

Legfinomabb csemege-különlegességek, folytonos ujdonságok *Wagner testvérek*nél Ujvidéken.

Nyilt-tér.

Hallgassa csak meg, mit csinál a Meyer?

Ez az ember a rossz óvszak kezdetén mindig 50 márkáért szodeni ásványpasztillát vásárol — természetesen csak a valódi Fay-félet, mert csekélyebb értékű Meyer nem vásárol. A pasztillát elfogyasztják az alkalmazottak, ha meghűdték magukat és egészségesek maradnak. A tréfa ára igaz, hogy 50 márka, de a Meyer személyzetéből jöformán soha sem hiányzik senki és kinevoti a többieket, a kik a szezon teljében nem tudnak magukon segíteni; mert személyzetük fele beteg. Fay valódi szodonijsz nnyanis par excellence szer minden meghűlés ellen 1 korona 25 fillérért kapható minden szakmába vágó üzletben, de utanzatot határozottan vissza kell utasítani. Vezérképvislet: Ausztria-Magyarországra: W. Th. Guntzert, Wien, IV Gr. Neugasse, 17.

Felétős szerkesztő: Pap Sándor.

Laptulajdonos: Balla Árpád.

Igazgató: Zanbauer Ágoston.

Feltűnően szép, jó, elegáns és olcsó!
Teljes kaveházi, szállodai és minden egyéb berendezéseket legjobban vásárol

BRUMMEL TESTVÉREK

ajánlanak megnyitni és áriási választékú fa-, vas-, réz- és kárpitos-butortermelben

UJVIDÉKEN, KOSSUTH LAJOS-UTCA 45.

az Őrmény-templom mellett.

Bátrak vagyunk Ujvidék és környéke n. é. közönségének figyelmét új vállalatunkra felhívni, egyben arra kérni, hogy szükséglete esetén első sorban is terméinket — **vételkényszer** nélkül — meglátogatni szíveskedjék. Összeköttetéseink a világ elsőrangú gyáraival azon kellemes helyzetbe juttatnak, hogy nagy-rabecsült vevőink legmesszebbmenő igényeit is kielégíthetjük. Továbbá szíves tudomásul szolgáljon, hogy nagy súlyt fektetünk kárpitos- és díszítő-munkáinkra.

Teljes hálószoba-berendezés készletben:

- 2 fényezett szekrény
- 2 " " ág
- 2 " " éjjeli szekrény
- 1 " " mosdó állvány
- 1 " " tükör kerettel
- 4 " " szék
- 1 " " asztal

Az egész készlet csak 137 forint.
Rendelések és javítások pontosan eszközöltetnek és házhoz szállíthatnak.

A n. é. közönség b. pártfogásáért esedezve, maradunk kitűnő tisztelettel
6-52 Brummel Testvérek.

Élvünk: Nagy forgalom, kevés haszon!

Irnok

1600 korona, lakás és évi százhusz liter bor kezdő évi fizetéssel, ki a román és szerb levelezésben teljesen gyakorlott, nős, kiscsaládu, vagy nőtlen, vidéki vállalatnál két havi próbaidő után állandóan felvétetik. **Állás azonnal elfoglalható.**

Cím: Nagy Gábor Kóly Biharmegye, posta távirtda helyben. 1-3

Salvator-sör.

Van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására hozni, hogy a híres és kedvelt eredeti bajor **Salvator-sör** megérkezett és a mai naptól kezdve sörösarnokomban kimérésre kerül.

Ugyancsak üzletemben minden időben jó ételek és hamisítatlan borok, olcsó villásreggeli és vacsora kiszolgáltatásáról gondoskodom.

Tisztelettel
Koplovits József
2-6 vendéglős.

Fiatal írodista

magyar és német nyelv tudással, jó írással, ki a textilszakmában magát kiképezni óhajtja, felvétetik.

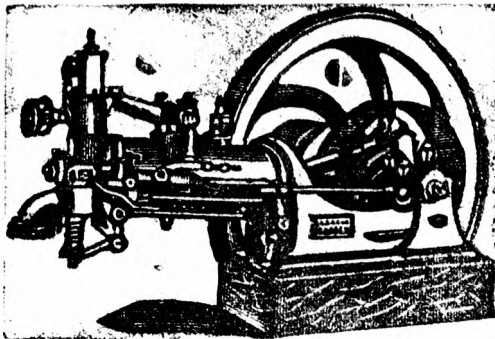
Írásbeli ajánlatok fizetési igényekkel
Deutsch Kálmán címére küldendők.

2-2

Kitűnő minőségű szerémi természetes bor

saját szőlőbéli termés literje 52 fill. Valódi szilvórium és törköly literje 1 k. *Strangarov Mita*, a „vörös szívhez” c. vendéglős házában, Ujvidéken kapható. 1-10

Legmesszebbmenő Jótállás! Kedvező fizetési feltételek!

A Drezdai Motorgyár RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG

Németország egyik legrégebbi és legnagyobb **MOTORGYÁRA** szállítja az elismert legtekélyesebb-, legtartósabb, legszabatosabb járasu, legbiztosabb és legolcsóbb üzemi

**Benzin-, Nyersolaj-,
Gáz, Acetyl-,
Szilvógáz-** 7-12

Motorokat és Lokomobilokat.

Vasárképviselő és raktár **Gollert Ignác és Tsa Budapest, Teréz-körút 41. Telefon: 12-91.**

30 db. temerini takarékpénztár-részvény eladó, bővebbet a kiadóhivatalban. 1-2

MEGNYITÁSI JELENTÉS!

Van szerencsém Ujvidék város és környéke n. é. közönségének, valamint a helybeli és vidéki orvos uraknak becses tudomására hozni, hogy a nagyméltóságú m. kir. belügyminiszterium engedélye folytán a városi hatóság által megejtett vizsgálat, a magyar koronához címzett

gyógyszertáramat

ma nap az Erzsébettéren megnyitottam.

Midőn a megnyitási jelentést nyilvánosságra hozom, szükségesnek tartom kiemelni, hogy idő és anyagi áldozat kiméltése nélkül, **modern keretben berendezett gyógyszertáramat** a rendes szerek kivül oly szakmába vágó mindennemű gyógyszer különlegességekkel is szereltem fel, hogy a mai kor legmesszebbmenő követelményeinek megfelelni képes vagyok.

Ennélfogva készséges szolgálatomat felajánlva és a n. é. közönség szíves pártfogását kérve, igyekezetem mindenkor oda irányuland, hogy az általános megelégedést kiérdemeljem.

Tisztelettel
Küchler Béla,
gyógyszerész.

Globin a legjobb és legfinomabb
Czipő tisztítószer

Egyedüli gyáros Fritz Schulz jun. részvénytárs. Lipose és Eger.

A ma
ránt törté
lágfejlőd
érezte
helyesebb
sőségekb
közéleti
még a r
rajtunk
ezredéve
teletet k
az iránt
gyar eré
tötték a
nemzedé
nagy sze
désében.

De k
zett törté
nem is l
nelmi sa
dem id
eddig m
Ezen tör
ben a leg
gunk, h
szabály
dést

A ge
nűt: féli
szembe
honalap
teljesség
nem a l
között s
királynal
hogy a
pette az
talmat
Ha
figyelem
mindig a
faj tulaj
esoport k
igazi su
bernek a
külön fe
egysége
nagy kö
ott a m
a legkir
azonban
gesen fe